

Vzdělávací oblast :

Vyučovací předmět:

Volitelné předměty – Matematika a její aplikace

Cvičení z matematiky

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací obsah:

Základem vzdělávacího obsahu předmětu Cvičení z matematiky je vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika pro 2. stupeň ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace, dovednosti, vědomosti postojové získané v předmětu Matematika v tomto volitelném předmětu žáci prohlubují a rozšiřují.

Časová dotace:

6. ročník – 0 hodina

7. ročník – 0 hodina

8. ročník – 1 hodina

9. ročník – 1 hodina

Organizace výuky:

Předmět Cvičení z matematiky je do rozvrhu začleněn formou jedné hodiny každý týden. Výuka probíhá ve kmenové učebně, případně v učebně informatiky.

Cíl předmětu:

- viz cíle předmětu matematika
- předmět je určen pro zdatné počtáře, slouží k prohlubování poznatků získaných v hodinách matematiky, je rovněž přípravou na přijímací zkoušky na střední školy. V širší míře jsou zde žáky řešeny nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

- viz povinný vyučovací předmět Matematika

Průřezová témata

- viz povinný vyučovací předmět Matematika

<p>čísels; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</p> <p>➤ provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</p> <p>➤ odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</p> <p>➤ načrtne a sestrojí rovinné útvary</p> <p>➤ využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru</p>	<p>➤ odmocninami provádí početní operace s mocninami s přirozeným exponentem, určí mocninu součinu, zlomku a mocniny</p> <p>➤ využívá při výpočtech v pravouhlém trojúhelníku Pythagorovu větu</p> <p>➤ řeší slovní úlohy na obsah a obvod trojúhelníku a s využitím Pythagorovy věty</p> <p>➤ rozkládá na součin pomocí vytýkání vzorců $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, $a^2 - b^2$</p> <p>➤ vypočítá obvod a obsah kruhu či části kružnice a kruhu</p> <p>➤ řeší slovní úlohy na obsah a obvod kruhu,</p> <p>➤ sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě kružnice a z bodu vně kružnice</p>	<p>kalkulačkou</p> <ul style="list-style-type: none"> - užití Pythagorovy věty v praxi <p>mocniny s přirozenými mocniteli</p> <ul style="list-style-type: none"> - početní výkony s mocninami <p>výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytýkání před závorku - rozklad na součin pomocí vzorců - početní výkony s mnohočleny <p>kruh, kružnice, válec</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thaletova věta - slovní úlohy 	<p>8. ročník leden</p> <p>8. ročník únor</p>	
---	--	--	--	--

<p>a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ odhaduje a vypočítá objem a povrch těles ➤ formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav ➤ načrtne a sestrojí rovinné útvary 	<p>s využitím Thaletovy věty</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ odhaduje a vypočítá objem a povrch válce ➤ převádí jednotky obsahu a objemu ➤ řeší slovní úlohy na výpočet objemu a povrchu válce ➤ řeší jednoduché lineární rovnice o jedné neznámé se závorkami a se zlomky pomocí ekvivalentních úprav ➤ provádí zkoušku správnosti řešení ➤ řeší slovní úlohy s využitím lineárních rovnic ➤ vyjádří neznámou ze vzorce ➤ sestrojí v trojúhelníku výšky, těžnice, opíše a vepíše trojúhelníku kružnici ➤ sestrojí trojúhelník s využitím vět o shodnosti trojúhelníků sss, sus, usu – provádí rozbor úlohy, zapisuje postup 	<p>lineární rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - - výpočet neznámé ze vzorce - slovní úlohy konstrukční úlohy <ul style="list-style-type: none"> - konstrukce trojúhelníků - konstrukce čtyřúhelníků 	<p>8. ročník březen</p> <p>8. ročník duben, květen</p>	
---	--	---	---	--

<p>viz 8. ročník</p> <p>➤ sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí</p>	<p>konstrukce, zapíše počet řešení úlohy</p> <p>➤ sestrojí rovnoběžník, lichoběžník a obecný čtyřúhelník a trojúhelník s využitím znalostí množiny bodů daných vlastností – provádí rozbor úlohy, zapisuje postup konstrukce, zapíše počet řešení</p> <p>viz 8. ročník</p> <p>➤ provádí operace s mnohočleny a rozkládá na součin pomocí vytýkání vzorců $(a+b)^2$, $(a-b)^2$,</p>	<p>opakování učiva z nižších ročníků</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pythagorova věta - číselné výrazy, závorky - mnohočleny - vytýkání před závorku - rozklad pomocí vzorců - lineární rovnice - slovní úlohy – kruh, válec - konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků <p>lomený výraz</p> <ul style="list-style-type: none"> - početní výkony s lomenými výrazy 	<p>9. ročník září – říjen</p> <p>9. ročník listopad</p>	
--	--	---	---	--

<p>vzorců a vytýkáním</p> <p>➤ formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav</p> <p>➤ užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</p>	<p>$a^2 - b^2$</p> <p>➤ rozklad na součin využívá při zjednodušování lomeného výrazu – sčítá, odčítá, násobí a dělí jednoduché lomené výrazy, určuje podmínky, kdy má lomený výraz smysl</p> <p>➤ řeší jednoduché rovnice s neznámou ve jmenovateli a provádí zkoušku správnosti řešení</p> <p>➤ řeší soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací a provádí zkoušku správnosti řešení</p> <p>➤ řeší slovní úlohy s využitím lineárních rovnic a soustav - o pohybu, o společné práci, s procenty, o směsích</p> <p>➤ dokazuje podobnost trojúhelníků pomocí vět sss, sus, uu</p> <p>➤ dopočítává poměr podobnosti</p>	<p>- rovnice s neznámou ve jmenovateli</p> <p>- slovní úlohy na společnou práci</p> <p>- soustavy rovnic se dvěma neznámými</p> <p>- slovní úlohy o pohybu, společné práci, o směsích</p> <p>podobnost</p> <p>- věty o podobnosti trojúhelníků</p>	<p>9. ročník prosinec, leden</p> <p>9. ročník únor</p>	<p>fyzika, chemie</p> <p>svět práce, zeměpis – plány, mapy</p>
--	--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ➤ odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů ➤ odhaduje a vypočítá objem a povrch těles 	<p>z odpovídajících si stran dvou trojúhelníků a chybějící délky stran ve dvou podobných trojúhelnících, jestliže zná poměr podobnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestrojí útvar podobný danému ➤ mění délku úsečky početně i graficky v daném poměru ➤ rozděluje úsečku početně i graficky v daném poměru ➤ užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami ➤ řeší slovní úlohy s využitím podobnosti <ul style="list-style-type: none"> ➤ řeší slovní úlohy na obsah a obvod trojúhelníku ➤ řeší slovní úlohy na obsah a obvod čtyřúhelníku ➤ řeší slovní úlohy na obsah a obvod kruhu ➤ řeší slovní úlohy na výpočet objemu a povrchu těles ➤ převádí jednotky 	<p>početní geometrie - obvody a obsahy rovinných útvarů, povrchy a objemy těles, slovní úlohy</p>	<p>9. ročník březen</p>	
---	---	---	---	--

<p>➤ využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh</p>	<p>délky, obsahu objemu</p> <p>➤ při výpočtech užívá Pythagorovu větu</p> <p>➤ sestrojí trojúhelník, čtyřúhelník s využitím osvojeného matematického aparátu, s využitím znalostí množiny bodů daných vlastností – provádí rozbor úlohy, zapisuje postup konstrukce, zapíše počet řešení úlohy</p> <p>➤ analyzuje a řeší další aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného mat. aparátu</p>	<p>konstrukční geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku - těžnice a výšky v trojúhelníku - konstrukce trojúhelníků podle vět sss, suss, usu, konstrukce čtyřúhelníků 	<p>9. ročník duben, květen</p>	
--	---	---	--	--